

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Tertia Seraphica Vinea, Sive Tertius Ordo De Poenitentia
à S.P.N. Francisco institutus**

Pauck, Engelbert

Coloniae, 1720

Modus practicandi Exercitium Viæ Crucis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64103](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64103)

moneátque : quâ cordis devotione, ac mortificatione corporis, eidem interessè oporteat : deinde illum ad primam Stationem ducat præcedente cruce quâdam lignèa simplici ; quò perveniens Exercitium incipiet hoc modo :

Modus practicandi Exercitium
VIÆ CRUCIS.

Ante primam Stationem utiliter dici poterit à Directore altâ voce hæc vel similis Oratio præparatoria ; quam quilibet mente saltem cum eodem dicat, vel voce submissâ.

ORATIO PRÆPARATORIA.

XXIV. **Æ**Terne Deus, Pater ac Domine animæ meæ ; Ecce me hic nunc coram immensa Majestate tua prostratum, dolentem, & corde compunctum, quòd te unquam offenderim ; tibi que, quantum in me fuit, & coram te, malefecerim. Agnosco, ô mi Deus ! me maximum sub sole peccatorem. Confiteor : quòd peccatis gravissimis abundem, & culpis scateam, ad eò : ut à planta pedis usque ad verticem capitis non sit in me sanitas. Coram purissimis igitur Majestatis tuæ oculis omnes iniquitates meas confitens, & pœnitens aperio. Respice quælo, ô mi Deus ! dolorem contriti cordis ! Sed ne horror peccatorum meorum te de novo offendat : aliò divinissimum vultum tuum converte. *Averte faciem tuam à peccatis meis*, & sic avertendo omnes iniquitates meas dele. Scio ô dulcissime Domine, scio, & agnosco ; quòd heu ! nimis malè, & cogitationes meas, & verba, & opera vitæ meæ impenderim ! tantum ad hoc ut te offenderem ; sed nunc optime & amantissime Deus cordis mei ! quid mihi agendum restat, nisi quòd contritus &

dolens ad te recurram ? *Quò fugiam, nisi ad te Deus meus ?* Recordare Domine, quòd Pater sis, & quidem amantissimus Pater, & tanquam Pater recipe in amplexus tuos filium hunc prodigum, qui & malè dissipatæ substantiæ suæ, plurimumque peccatorum à te veniam petit, & pectus suum humiliter percuciens ad clementiam misericordiæ tuæ rursus aspirat. Et usquequo mi Deus ! à te aversum vivam ? Quàm diu Bonitati tuæ rebellis existam ? & quando tandem cessabit hæc cordis mei obstinata durities ? Ah ! Jam nunc tempus & horam adesse sentio, quâ demum peccatis finem imponens, vitam meam hucusque tam indignam emendem : dum amabilissimum JESUM pro me passum, ac sanguine perfusum conspicio ; compungitur cor meum intrâ me, & in recompensationem tanti ab illo pro me effusi sanguinis integra mihi lacrymarum flumina exopto, quibus maximam illam (in qua hucusque vixi) cæcitatem dignè deplem. Suscipe Domine, firmissimum hoc cordis mei Propositum ; quò mille potius vitas amittere, quàm vel semel imposterum peccare paratus sum ; ac sanctissimam tuam benedictionem implorans sacram hanc viam tibi offero : in honorem dolorosissimæ illius viæ : quam ultimam è Prætorio Pilati, usque ad Calvariæ Montem, JESUS Christus Filius tuus pro me patiens, & Cruce gravi oneratus perfecit. Intendens etiam, per eandem lucrari Indulgentias sacras, à Summis Pontificibus concessas, unam earum plenariam pro miserima anima mea applico ; reliquas verò omnes, & singulas (in quantum tibi placet, & ego possum) per modum Suffragii applico pro animabus in Purgatorio existentibus. Intendo pariter orare juxta intentionem, finem, & motiva : ob quæ, & cum quibus tam magnus Indulgentiarum thesaurus concessus fuit, tibi humilimè supplicans : ut ad obtinendam in hæc

vita misericordiam tuam, & in alterâ æternam gloriam, proficuum mihi hoc pium Exercitium esse concedas, Amen.

Deinde genuflexi omnes devotè dicunt profundè inclinati, vel etiam cum osculo terræ. *ψ. Adoramus te Christe & benedicimus tibi. R. Quia per sanctam Crucem tuam redemisti Mundum.* Et idem coram qualibet Cruce in omni Statione repetitur, ac in fine Stationis cujuslibet unum *Pater & Ave* devotè adjungitur cum profunda inclinatione etiam hic versiculus: *Miserere nostri Domine. Miserere nostri.* ut sequitur.

STATIO I.

ψ. Adoramus te Christe, & benedicimus tibi.

R. Quia per sanctam Crucem tuam redemisti Mundum.

Deinde Director altâ voce dicit hæc, vel similia huic Mysterio accommodata verba, pro materia faciendæ considerationis:

XXV. **P**Rima hæc Statio domum representat, ac Prætorium Pilati: ubi benignissimus *Salvator noster JESUS Christus* [acerbissimè flagellatus, acutissimis spinis coronatus, contumeliis, ac opprobriis copiosè affectus] tandem ignominiosissimæ mortis sententiam ex solo generis humani amore recepit. Considera hic summam illam humilitatem ac submissionem; cum qua mansuetissimus ac innocentissimus Dominus injustissimam iniqui Judicis sententiam accepit, ad mortem Crucis condemnatus; contentus mortem subire tam dolorosam, & opprobriosam: ut tu vitam beatam, & æternam gloriam reciperes. Unde & tu cum vago emendandæ vitæ tuæ proposito; pœnis illius doloribus, & tormentis animitus com-

patiens dic præmissâ primò parvâ meditatione ante recitationem Orationis (& sic observabitur in singula Statione.)

Hic Director altiori voce dicit sequentem, vel similem Orationem distinctè & intelligibiliter; ut ab omnibus audiri possit, omnesque illum, ejusque verba, (submissiori tamen voce assequi valeant.

ORATIO.

Benignissime Domine JESU! qui ex amore meî carceres, catenas, spinas, ac flagella, ut Reus pati, ac iniquissimæ huic sententiæ ad ignominiosissimam Crucis mortem subjici non recusasti, tibi humiliter supplico: quatenus delere velis sententiam æternæ mortis, quam plurima mea ac gravissima sceleta meruerunt; utque tuâ pietate dignus efficiar in articulo mortis meæ gratiosam illam à te sententiam audire: Veni Anima benedicta; nam tuas ego meo sanguine delevi culpas. Amen.

Pater noster. &c. Ave Maria. &c.

Miserere nostri Domine, miserere nostri.

STATIO II.

ψ. Adoramus te. &c.

R. Quia per sanctam. &c.

XXVI. **S**ecunda hæc Statio (quæ 26. Passibus constat) locum designat; ubi amantissimus Redemptor tuus à crudelissimis lictoribus, purpureâ illâ, lacerâque veste [quâ illum majoris ludibrii, contemptus, & ignominia causa vestiverant; dum illum spinis coronatum Regem ironice salutabant] spoliatus fuit, ac propriis solitisque vestimentis indutus; ut ab omnibus melius cognosci posset, & tanquam malefactor notari, sicque pondero-

derosissimo Crucis ligno super afflictissimos humeros oneratus est.

Confidera hinc benignissimum JESUM sanguine undique madentem, doloribus plenum, & ab omnibus derelictum! qualiter nimirum grave hoc onus ipsumque mortis suae instrumentum in humeros libenter suscipiat, sufferendo etiam patienter & tacite verbera & injurias, sibi à Judæis illatas: dum interim tu Crucem Pœnitentiæ (quæ te non tam ad Calvariæ Montis dolores, quam ad æternæ potius felicitatis fastigium deducet, recusas: unde obstinationem tuam detestans dic:

O R A T I O:

O Rex supreme cælorum! qui perfidæ inimicorum tuorum voluntati tradi non recusasti, gravæque Crucis pondus super vulneratos humeros tuos amore meo libenter suscepisti; da gratiam: ut voluntatem meam in divinam voluntatem tuam perfectè resignare, sicque Pœnitentiæ Crucem pro peccatis meis libenter suscipiens, æternum te videre, & frui in cælis valeam. Amen.

Pater noster. &c. Ave Maria. &c.

Miserere nostri Domine, miserere nostri.

S T A T I O III.

v. Adoramus te Christe. &c.

R. Quia per sanctam. &c.

XXVII. **T**ertia hæc Statio repræsentat; qualiter JESUS post exantlatos alios octoginta Passus, ex sanguinis de sacro ejus Corpore jugiter profluentis defectu debilitatus; summæque vi compulsus sub gravi Crucis pondere, primâ jam vice, in terram corruerit.

Confidera hinc patientiam ejus, dum non obstantibus tot tantisque percussionibus, ac tormentis Dominus ac Deus tuustacet, &

sustinet; nec lamentatur, nec conqueritur, imò nec verbulum reponit perfidis illis: qui (ut se statim erigeret, ac progredere) contumeliis verberibusque illum impetere non cesant; ubi è contrario tu in infirmitatibus tuis, & adversis omnino impatiens, in maledictiones, querelas, ac temerarias etiam sæpe blasphemias prorumpis, cujus impatientiæ tuæ veniam exorans Dominum tuum sic exora.

O R A T I O.

O Amabilissime mi Redemptor! qui ponderosæ Crucis onere summè defatigatus, sub eodem in terram corruere fuisti coactus; divinam tuam clementiam supplex exoro: ut gratiam mihi tribuas verè cognoscendi, & vivaciter sentiendi gravitatem peccatorum meorum. Fac, ô mi JESU! ut ad imitationem tuam pro salute Animæ meæ Crucem cujuscunque adversitatis, tanquam à te immixtæ, libenter perferam. Amen.

Pater noster. &c. Ave Maria. &c.

Miserere nostri Domine, &c.

S T A T I O IV.

v. Adoramus te. &c.

R. Quia per sanctam. &c.

XXVIII. **H**æc est quarta Statio, demonstrans nobis; qualiter afflictus Salvator (postquam ligno Crucis gravatus alios 61. Passus perfecisset) sanctissimam suam, dolorosam, & afflictissimam Matrem obviam habuerit. Ubi considera: quo corde, & animo, piissima illa Virgo, patientem Filium suum respexerit; & intensissimum dolorem, quem in se senserit, videns illum cruore undique suffusum. Deinde perpende affectuosissima illa verba: quibus sese invicem allocutæ fuerint ambæ illæ amantissimæ Animæ: Matris

tris scilicet ac Filii ; & in te ipso confusus [quod hucusque nec Filii dolores , nec Martis afflictio ullatenus commoverint duritiam cordis tui] sic humiliter precare.

ORATIO.

Concede mihi quæso, clementissime Domine, vel minimam particulam illius doloris: quem in hoc puncto sensit dolorosissima tua Mater; ut dignè plangam & tuos dolores, & illius angustias. Fac ô mi dulcissime JESU, ut Anima mea in omni, præsertim verò in ultimo terribili mortis meæ agone, te obvium & propitium videat.

Pater noster. &c. Ave Maria. &c.

Miserere nostri Domine. &c.

STATIO V.

v. Adoramus te &c.

ry. Quia per sanctam. &c.

XXIX. **Q**uintâ hâc Statione repræsentatur nobis; quomodo (postquam Christus alios 71. passus peregrisset, nec vires se sustinendi haberet) à Barbaris illis Crux ejus data fuerit Simoni Cyrenæo: ut illam post JESUM portaret, non ex pietate aut compassione; sed ex timore, ne per viam deficiens moreretur. Cùm unicum eorum desiderium esset, quatenus ligno illi clavis ignominiosè affixus, ac inter duos latrones sublimis pendens, post sat longum & pænosum ex omni parte agonem, animam tandem exhalaret. Consideranda hîc venit interna afflictio; cùm hanc Hebræorum suæ mortis tam avidorum crudelitatem videret; simulque vim, quâ Simon resistebat; quò minus grave illud crucis pondus post JESUM portaret. Tu autem te illum Simonem esse cogita; qui crucem tibi impositam, in specie tantùm libenter, in te verò invo-

luntariè, & non nisi per vim portas, minimè studens afflictio Redemptori tuo adiutorio esse. Unde crudelitatem tuam detestans, ita eidem Salvatori tuo supplica.

ORATIO.

O Amantissime JESU! qui præ ardentissima tua erga me charitate per viam montis Calvariæ ponderosissimam crucem portare, atque ut ego in persona Simonis Cyrenæi in illa portanda te adjuvarem, voluisti; tibi humillimè supplico: ut quia hucusque nullum tibi adiutorium præstiti, crucis tuæ pondus mihi imponere; & cor meum (quod constantissimum in doloribus tuis socium voluntariè tibi offero) suscipere digneris. Amen.

Pater noster. &c. Ave Maria. &c.

Miserere nostri Domine. &c.

STATIO VI.

v. Adoramus te. &c.

ry. Quia per sanctam. &c.

XXX. **H**æc sexta est Statio: quæ illum locum nobis repræsentat, in quo [post decursos alios 191. Passus] patienti JESU obviam venit pia Veronica; quæ sanctum illius vultum, alapis lividum, & sanguine undequaque manantem videns, compassione mota ei sudarium obtulit, quo faciem suam JESUS abstergens, cruentati vultus sui effigiem in eo impressam reliquit. Considera hîc non solum magnam ac intrepidam devotæ illius mulieris pietatem, pretiosissimâ sanè remuneratione compensatam & deplorans cordis tui duritiam compatiendo patienti Domino tuo; confusus, eundem sic saluta.

ORATIO.

O Verè amantissime animæ meæ Sponse! qui ardentissimi tui amoris signum in sacra-

lacratissimi vultus tui effigiem mihi relinquere dignatus es ; te unice deprecor , ut illam de novo cordi meo imprimas , & ut præter te solum æternæ beatitudinis meæ Objectum , nihil aliud in terris desiderem , clementer concedas. Amen.

*Pater noster. &c. Ave Maria. &c.
Miserere nostri Domine. &c.*

S T A T I O VII.

*ψ. Adoramus te. &c.
R. Quia per sanctam. &c.*

XXXI. **S**eptima hæc Statio, aliis 336. Passibus constans, repræsentat nobis portam illam Hierosolymitanam: quæ Judiciaria appellatur; ad quam Redemptor noster perveniens, secundâ vice præ debilitate in terram cecidit; hinc novis verberibus impetitus, tusionibus, & calumniis exagitatus est. Considera hic Deum, & Salvatorem tuum, ob dolorum immanitatem in terram, & vultu quidem in saxa hinc inde sparsa violenter illicô prolapsus, ab inimicis trusus, atque ab inhumana plebe derisum; ast tuam superbiam [quâ super alios te extollis, lapsus hujus, & pœnarum causam esse cogita. Unde cogitationes tuas & affectus veraciter humiliando divinum illius adjutorium sic poteris implorare.

O R A T I O.

O Sanctissime mi Redemptor ! qui cum tanto honoris tui & famæ dispendio, publicè ad supplicium ductus fuisti ; & præ delicatissimi, ac insuper vulnerati corporis tui debilitate, secundâ etiam vice in terram collapsus es ; exoro te humillimè : quatenus intellectum meum illuminare digneris, ut cum vero humiliationis actu superbiam meam
Vinea Seraphica.

am detestando, in hoc lapsu quem pro salute mea facere voluisti, sublevare te valeam. Amen.

*Pater noster. &c. Ave Maria. &c.
Miserere nostri Domine. &c.*

S T A T I O VIII.

*ψ. Adoramus te. &c.
R. Quia per sanctam. &c.*

XXXII. **O**ctava hæc Statio illum nobis locum figurat : in quo post alios 348. Passus Redemptor noster obviam habuit complures pias mulieres, quæ illum tam malè tractatum, ac sanguine fœdum conspicientes, ex compassione amarè flebant; quas ille è contra peramanter consolabatur. Ubi magnum benedicti tui JESU amorem considera; qui, quamvis præ dolorum magnitudine, ac pœnarum acerbitate, extremum tortus, ac quasi semi mortuus; nihilominus flentes hæc mulieres unice consolari satagebat, ubi tu ex compassione tor angustiarum (quas pro tua salute patitur) nè vel unam lacrymulam fundere dignaris. Unde ingratitude tuam recognoscens, ejusque doloribus compatiens eundem sic compunctus alloquere.

O R A T I O.

Quanto meî amore captus es ô afflictissime JESU ! dum in maximâ tribulationum tuarum vehementiâ, tuî ipsius oblitus, meæ consolationi intendis ? unde ego de ingratitude mea confusus, tuamque admirans clementiam, rogo te : quatenus (qui pias harum mulierum lacrymas respexisti) meas quòque respicere, atque hanc præferentem consolationem, ut in articulo mortis
D d meæ

meæ securâ mente intueri te valeam, con-
cedere digneris. Amen.

*Pater noster. &c. Ave Maria. &c.
Miserere nostri Domine. &c.*

STATIO IX.

ψ. Adoramus te. &c.

β. Quia per sanctam. &c.

XXXIII. **N**ona hæc Statio 161. passibus
constans radicem Calvariæ
montis nobis repræsentat; ubi Christus de-
ficientibus omnino viribus tertiâ vice iterum
in terram procidit, ac in plures ibidem per
viam sparsos lapides & saxa prolapsus, no-
vos exinde dolores, novæque Vulnera rece-
pit, recrudescentibus antiquis. Ubi iteratò
considera multiplicatas à lictoribus injurias,
contumelias, ac verbera, quibus illum ad
citiùs surgendum, & velociùs eundem pro-
pellebant: ut saltem vivum ad montem per-
trahere, ibique turpiori Crucis morte eun-
dem afficere possent. Quorum etiam non pos-
tremum tu fuisti, qui per plura crimina &
peccata tua eundem sæpius afflixisti. Unde
impietatem tuam detestans, eundem sic sa-
luta.

O R A T I O.

O Benignissime Jesu! qui (ut pro cul-
pis meis satisfaceres) in pœnosâ hæc
viâ tot & tanta tormenta sustinuisti; conce-
de mihi quæso: ut dolorosos lapsus tuos
considerans, hos uti continuos mihi stimu-
los sentiam, qui ad jugem Paradisi confide-
rationem, viamque virtutis continuò decur-
rendam me perpetuò excitent. Amen.

Pater noster. &c. Ave Maria. &c.

Miserere nostri Domine. &c.

STATIO X.

ψ. Adoramus te. &c.

β. Quia per sanctam. &c.

XXXIV. **H**æc est decima Statio: in qua
nobis repræsentatur; quali-

ter Salvator noster [postquam alios 18. Pas-
sus ultrâ progressus montem attigerit] ubi
ab impiis ministris vestibus suis de novo cru-
deliter exutus, & spoliatus fuit. Ubi non
solum considera summos ejus dolores, ex
eo, quòd cum vestibus [quæ jam cum vul-
neribus quasi concreverant] tota etiam cu-
tis abstracta violenter fuerit, ac omnia cor-
poris Vulnera hoc actu renovata, imò &
augmentata fuerint. Sed cogita etiam extre-
mum dolorem & verecundiam castissimi JE-
SU dum in tanta populi præsentia se nudum
præsentari conspexit, ac demum alicujus refo-
cillationis loco nil accepit, nisi ad majorem
tribulationem suam vinum felle & myrrhâ
mixtum; unde præ compassionis dolore ob-
tot exorbitantes pœnas lacrymabundus de-
votè dices:

O R A T I O.

Domine mi JESU Christe! qui ut
animæ meæ nuditatem cooperires,
hoc in loco vestibus spoliari voluisti, sicque
omni populo nudus præsentari; per hæc
atrocissimas pœnas tibi humiliter supplico,
ut tuâ gratiâ adjuvante, omni terreno affe-
ctu spoliatus existam. Fac ô mi JESU! ut
palato animæ meæ hujus mundi deliciæ &
voluptates amarissimæ fiant, sicque amari-
tudinem sanctissimæ Passionis tuæ tecum
dignè gustare possim. Amen.

Pater noster. &c. Ave Maria. &c.

Miserere nostri Domine. &c.

STATIO XI.

ψ. Adoramus te. &c.

β. Quia per sanctam. &c.

XXXV. **U**ndecima hæc Statio aliis 12.
Passibus constans, quos Re-
demptor jam nudatus perfecit, illum nobis
locum indigitat; ubi idem piissimus Domi-
nus

nus supra crucis lignum extensus, & in Matris suæ præsentia clavis eidem affixus fuit. Ubi considera excessivum dolorem Domini tui, dum delicatissimæ manus ejus, ac tenerissimi Pedes, obtulis illis clavis perforarentur. Simulque perpende afflictionem extremam Beatissimæ Virginis Matris MARIE, dum crudelitatem tam barbaram spectare debuit. Unde tandem aliquando & tu te resolve ad crucifigendam carnem tuam cum vitiis & concupiscentiis suis in eadem cruce; & propterea JESU Redemptori tuo devotè sic supplica:

O R A T I O.

O Clementissime JESU! qui ex immensa tui erga me amoris magnitudine in Cruce extendi, atque clavis in eadem configi voluisti; te deprecor: quatenus tuâ sanctâ gratiâ adjuvante pedes meos & manus crucifigam, easque ad illicita amplius non extendam; & sic crucifixus tecum in terris vivens, gloriæ tuæ tecum particeps esse possum in cælis. Amen.

Pater noster. &c. Ave Maria. &c.

Miserere nostri Domine. &c.

S T A T I O XII.

ψ. Adoramus te. &c.

℞. Quia per sanctam. &c.

XXXVI. **H**Æc est duodecima Statio in 14. aliis passibus consistens, & repræsentat locum: in quo Crux cum crucifixo Domino plantata fuit, collocata in medio duorum latronum, ob scelera sua propria, cum Christo crucifixorum. Considera hinc maximam Christi verecundiam, dum in alto se nudum, & medium inter duos infames latrones conspexit, & gravissimum

dolorem, quem necessariò sentire debuit, dum manibus pedibusque transfixis sic è Cruce pependit. Deinde imaginare tibi, te ad sacri illius ligni radicem consistere ac videre copiosos illos sanguinis fontes ex sanctissimo illo corpore in terram defluentes. Postremò considera jam moribundam divinam illam faciem; qualiter pro Offendentibus deprecetur, Paradisum Petenti concedat, Matrem curæ Joannis relinquat, sitim animarum nostrarum (quâ cruciatur) manifestet, Animam in manus Patris commendet, ac inclinato tandem capite ex amore tuum spiritum emittat. Hinc si aliquis pietatis sensus tibi supersit; cum consideratione peccatorum tuorum dolorem renova, & eadem deflens Veniam sic supplex exora:

O R A T I O.

Agnosco heu nimis serò, ô mi JESU! quòd peccata mea à me commissa, ac toties repetita carnifices illi fuerint; qui te tam crudeliter tractaverunt; lictores: qui te vitâ privaverunt, ac unica pœnarum tuarum tam atrocium, & mortis tuæ causa extiterint; unde eadem toto corde detestor, nec unquam ea me iterum commissurum firmissimè propono. Adjuva me ergo piissime Domine, & per virtutem tui pro me effusi sanguinis noli, quæso, permittere, ut pereat Anima mea, imò potiùs fac ut ex amorosissimo ore tuo suavissima hæc verba in morte audire merear: *Hodie mecum eris in Paradiso Amen.*

Pater noster, &c. Ave Maria, &c.

Miserere nostri Domine. &c.

S T A T I O XIII.

ψ. Adoramus te. &c.

℞. Quia per sanctam. &c.

XXXVII. **H**Æc est 13tia Statio aliis 13. passibus à situ crucis distans;

D d 2

quæ

quã repræsentatur locus, in quo corpus Christi è cruce depositum, à Josepho & Nicodemo in Matris sinu collocatum, aromatibus unctum, ac juxta Hebræorum usum sindoni involutum fuit. Considera hic pium Discipulorum illorum affectum, lacrymas dolorosæ Matris exanime defuncti Filii sui corpus sinu excipientis. Unde & tu cum vera devotione, ac lacrymis MARIÆ planctum, Magdalenæ gemitus, Joannis suspiria, & charitatem Discipulorum imitari satage, & defunctum Redemptorem tuum adorans sic dices:

O R A T I O.

A Doro te ô mi JESU Salvator meus ac Redemptor ! qui modò in Matris tuæ gremio defunctus jaces; & deprecor immensam illam charitatem; quã dilexistinos, quatenus mihi concedas: ut dum in sanctissimo Altaris Sacramento te recipio; sinu cordis mei te stringere, atque in anima mea velut in sepulchro novo te recondere, & in æternæ salutis meæ pignus possidere semper valeam. Amen.

*Pater noster. &c. Ave Maria. &c.
Miserere nostri Domine. &c.*

S T A T I O XIV. & ultima

*ψ. Adoramus te. &c.
π. Quia per sanctam. &c.*

XXXVIII. **Q**Uarta-decima hæc & ultima Statio 30. aliis passibus constat; locumque Sepulturæ JESU Christi Domini nostri designat. Ubi considera, qualicum pietate benedictum illud Corpus Christi sepultum fuerit: quales fuerint planctus non solum devotarum mulierum, sed & Amicorum Christi, ac specialiter sanctissimæ ejus Matris; cujus utique dolor excessi-

vus fuit; dum jam tandem amantissimi Filii sui præsentia totaliter se privatam vidit, in quæ suspiria proruperit inde discedens; & quoties ad lapidem illum sepulchralem sæpius respexerit, indicans: sub eodem nobilissimum animæ suæ pignus remanere depositum. Unde tu occasionem sumes amplius te confundendi; agnoscens: quòd in toto dolorosissimi itineris hujus exercitio non sufficientem in te pietatis, compassionis, aut compunctionis affectum senseris, ac propterea cum intensissima animæ tuæ devotione sic passò pro te, mortuo, & sepulto Domino tuo supplica:

O R A T I O.

O Piissime Domine ! qui ex solo meo amore, & immensa tua Bonitate tam dolorosam viam perficere, ac complere voluisti; adoro sacratissimum tuum Corpus pro me mortuum, ac sepultum; ac te humiliter precor: quatenus per omnem illum sanguinem quem in ea effudisti, & pœnas quas sustinuisti, mihi concedas; ut in futurum semper pœnas tuas meditari, doloribus tuis compati, culpas meas detestari, atque in sacrae Legis tuæ observantia sic progredi valeam: ut in articulo mortis meæ pretiosissimi sanguinis tui copioso fructu frui & gaudere merear. Amen.

*Pater noster. &c. Ave Maria. &c.
Miserere nostri Domine. &c.*

HIs omnibus finitis coram Ss. Sacramento, seu altari: in quo est reconditum, devotè recitantur alia sex *Pater noster* & *Ave Maria* cum totidem *Gloria Patri*. ut supra dictum est. Et juxta commoditatem & devotionem adjungi potest Hymnus: *Stabat Mater dolorosa. &c.* Qui hymnus etiam in publico Viæ Crucis Exercitio cantari potest, distributis scilicet

licet ab una Statione ad aliam Versibus; ita ut post ultimam Stationem, aut ad minus post Stationem Ss. Sacramenti totus finiatur; idque vel in lingua latina, vel vulgari, vel in utraque alternativè; vel etiam sic: ut ad quemlibet Versum latinè cantatum populus semper in vulgari respondeat solum illum Versum ejusdem hymni: *Sancta Mater istud agas; Crucifixi sige plagas cordi meo valide.* Toto autem hymno finito dicitur,

ψ. *Tuam ipsius animam doloris gladius pertransiit.*

℞. *Ut revelarentur ex multis cordibus cogitationes.*

OREMUS.

Respice, quæsumus Domine, super hanc familiam tuam; pro qua *DOMINUS NOSTER JESUS CHRISTUS* non dubitavit manibus tradi nocentium; & Crucis subire tormentum. Qui tecum vivit. &c. Amen.

FINIS EXERCITII.

UT autem praxis hujus sancti Exercitii faciliior & commodior reddatur; hinc in diebus festis & dominicis communiter, & quidem post Vesperas, ac secundum populi concurrentis multitudinem, & devotionem, singulis Feriis sextis per Annum, imò singulis etiam diebus per Quadragesimam visitari possunt hæ Stationes ab omnibus, vel quibusdam Religiosis ex Conventu, cum omnibus aliis utriusque Sexûs personis, qui accurrunt & comitari volunt; sub directione vel assistentia alicujus religiosi Sacerdotis, à Superioribus ad hoc deputati: Non quidem quasi necessarium sit, ut sic in communi fiat (cùm quilibet quocunque tempore, die, & horâ etiam noctis privatim hoc Exercitium praticare possit, ut infra dicetur.)

Sed ut hæc sancta Devotio cuilibet sub tali ductu faciliior fiat, atque etiam, ut (cùm Orationes in communi factæ Deo sint gratiores & acceptiores) à divina Bonitate & Clementia quilibet facilius exaudiri possit; atque Sacerdos ille assistens, vel Director ad quamlibet Stationem (ut supra dictum est) clarâ voce Populo prælegat: quid quælibet Statio repræsentet, & quid in ea potissimum considerandum occurrat; ut supra ad quamlibet distinctim etiam notatum est; Orationes pariter dicit, voce tamen adhuc paulò magis elevatâ & distinctâ; atque sicut in principio hujus Exercitii, sic etiam in fine, brevem quandam Admonitionem seu Sermone[m] Populo facere poterit, præsertim diebus festivis; ac tandem cum Benedictione dimittit.

Modus privatim praticandi Exercitium VIÆ CRUCIS.

XXXIX. **Q**uia dispositio Meditationum Orationum, Versuum. &c. in dictarum Stationum visitatione supra positâ occurrentium, est illa eadem; quæ ordinariè praticatur in Urbe Roma, in Ecclesia Sanctæ Mariæ de Ara Cæli, Conventus Ordinis FF. Minorum de Observantia eandem hinc ex Italico in latinum Idioma translatam adjungere placuit. Qui verò vel legere nesciunt, vel ex alio impedimento superveniente commoditatem non habent hanc VIAM CRUCIS modo jam dicto legendi; propterea subnectendum hinc duxi modum: hoc Exercitium etiam privatim praticandi.

Quicumque ergo cum vera devotione & dolore de peccatis suis, dolorosam hanc Viam terere intendit; in prima Statione, coram prima cruce genuflexus Viam hanc Deo offerat, ac formet intentionem: dein prostratus dicat Versiculum; si calleat: *Adoramus*

re *Christe. &c.* aut aliud quid simile. Postea mente ad Deum elevatâ parumper contempletur Mysterium in illa Statione repræsentatum, & Christi afflictionem: ad cuius demum honorem dicat quinquies, aut ter, aut saltem semel *Pater noster*, & *Ave Maria*, finaliter subjungens *ŷ. Misere nostri Domine. &c.* Aut pectus suum tundendo dicat profundè inclinatus: *Deus propitius esto mihi peccatori.* Et sic ad secundam, & reliquas Stationes se conferat, eodem modo donec absolvat; per viam verò quæ inter unam & alteram Stationem interjacet, vel Christi tormenta meditetur, vel Matris dolores; vel alias Orationes dicat, quas sua cuique devotio facilè suggeret. Finitâ autem ultimæ Crucis, seu Stationis visitatione, tandem coram sanctissimo Sacramento prostratus, aut saltem genuflexus dicat *ŷ. Pater noster, Ave Maria, & Gloria Patri. &c.* in honorem quinque Vulnerum Christi, & Stigmatum S. FRANCISCI, semelque *Pater noster, Ave Maria, & Gloria Patri. &c.* subjungat ad particularem intentionem summi Pontificis, qui dictas Indulgentias concessit; quibus finitis Viam Crucis optimè, & cum omnibus supradictis Indulgentiis perfecit. Privata hæc visitatio [sive ab uno solo fiat, sive à pluribus] quâcunque cujuscvis diei, seu temporis horâ fieri potest, & unâ solâ vice eam fecisse sufficit: ut concessas Indulgentias quis consequatur. Quod si tamen aliquis pluries eâdem naturali die hanc visitationem Stationum VIÆ CRUCIS repeteret; meritum quidem optimo huic operi toties, quoties, facto correspondens non perderet; dictas tamen Indulgentias non nisi unâ vice per diem lucrari quis poterit.

XL. **S**ANCTUM hoc Exercitium non solum Animabus Viventium est utilissimum, sed etiam Animabus Fidelium Defunctorum

summè fructuosum existit, cum diversi Summi Pontifices (quos inter nuperrimè Ven. Servus Dei *Innocentius Papa XI.* in Brevi, quod incipit: *Universis. &c.* Dato 30. Sept. Anno 1681. Et S. mem. *Innocentius XII.* in Brevi quod incipit: *Venerabili Fratri.* sub die 17. Jan. 1695.) alique eorum Prædecessores declaraverint, posse à fidelibus Christianis acquiri plurimas Indulgentias non solum pro se ipsis, sed etiam pro Animabus in Purgatorio; unde tantò magis excitanda est Christiana Pietas, ut suffragetur continuo Animabus illis (quæ suffragiis hæc nostris mirificè adjuvantur; & ut è pœnis illis acerbissimis citiùs liberentur) utque pium hoc Exercitium sæpius frequentetur tam proprio beneficio, quàm adjutorio Fidelium defunctorum. Subjungendum hic duxi exemplum, quo demonstratur, quàm sollicitè dæmones procurent in nobis oblivionem Passionis, ac Mortis *Domini nostri JESU Christi*; & refertur à pluribus Auctoribus cum *Merazio Parte 2. fol. mihi 62.* Quidam Vir sanctus, cum in Oratione defixus esset, intellexit à Domino id, quod circa mortem Domini senserunt dæmones, quando actu moriebatur; & quidem in forma sequenti: Vidit per visionem Infernum totum cum sua confusione horribili, audiitque raucum ac verè horrendum malè sonantis alicujus campanæ sonum, quasi ad cœtum quendam & congressum vocantis: ad sonum illum deinde vidit innumerabilem dæmonum multitudinem insimul convenire, quorum deinde præsidem sic loquentem intellexit: scitis utique confodales mei maximum illud Beneficium: quod altissimus ille Dominus hominibus contulit; dum pro illis incarnari, affligi, crucifigi ac mori voluit; & magnitudinem fructûs, quem eosdem homines indè percipere necesse est. Dum enim recordabuntur Passionis & Mortis illius sui divini Redemptoris; non

non poterunt ex hac consideratione non fieri boni & sancti; cum hæc ipsa huius tam singularis beneficii memoria illis continuo demonstrat, quam sint & fuerint Deo tuo accepti & cari, qui tanta pro ipsis passus est. Respondit verò unus ex illis: Verè omnia sic se habent, sicut dixisti ô Dux noster & Princeps! unde prout mihi quidem videtur, ad hoc, ut humanum genus pejus fiat, quam hucusque fuerit; procurandum erit unitis viribus ab omnibus nobis: ut generalem inducamus inter homines Passionis ac Mortis Redemptoris sui oblivionem; idque per sæculi pompas & vanitates, per carnis voluptates, & delectationes, per sensuum illecebras, lusus, conversationes, ac bonorum temporalium desideria. &c. Sic enim fiet, ut illi pessimi demum evadant, Deoque ac Domino suo [qui tot ac tanta pro iis fecit, & pertulit] ingratisissimi: aliud non sint cogitaturi, aut inter se tractaturi: quam de voluptatibus, sensualitatibus seu utilitatibus. &c. Peccata Peccatis jungentes, ut iis tandem omnino immergi remaneant Passionis, ac Mortis Domini sui totaliter obliiti. Ad quem conversus tenebrarum Princeps, optimum [inquit] est hoc consilium tuum. Ac deinde ad alios subjunxit; agedum Sodales mei! id

agamus omnes, ac procuremus, quibusvis demum modis; ut obliviscantur, nec recordentur homines Passionis, ac Mortis Salvatoris sui. Quò dictò tota demum visio disparuit.

Nec mirum alicui videri debet, quòd hæc Devotio tanto cum fervore & pietate à pluribus exerceatur, ubi introducta jam reperitur. Memoria etenim Passionis, & Mortis Salvatoris nostri, omnium sanè piorum Exercitiorum est maximum, & maximè omnibus tam ad animarum profectum, quam etiam temporalis boni utilitatem deserviens; cum Deus specialiter protegere velit, & copiosè benedicere locis illis, in quibus memoria hæc *VIÆ CRUCIS*, seu dolorosæ Passionis suæ erecta & stabilita fuerit; prout refertur in vita *Venerabilis Matris Sororis Mariæ de Antiqua. Ordinis S. P. N. Francisci. L. 4. C. 7.* Cui apparens Dominus sic illam affatus est: Animam illam (quæ se mihi associaverit per Exercitium *VIÆ CRUCIS*, recitando Stationes, Passionemque ac Mortem meam meditando) à peccatis suis liberabo, eique tam in vita, quam in morte propitius ero & clemens; atque etiam intuitu huius Devotionis Viæ Sacræ defendam Populum illum, & Communitatem, ubi Devotio hæc stabilita & situata fuerit.

FINIS.

ORDO